

Бюффона (1707–1787 рр.) і ще чотирьох засновників різних напрямів біології, в тому числі і Г.І. Менделя.

А у 2018 році слід відзначити ювілеї таких видатних біологів як Г. де Фріз, В. Гарвей, М. Мальпігі та інших.

Опрацювавши такий цікавий матеріал, який, на жаль, дуже мало використовується при викладанні та вивченні медичної біології, ми не тільки відкрили для себе цікаві сторінки історії та науки, але й глибше занурилися у сутність досліджень видатних вчених, ознайомилися з оригінальними методиками, якими користувались науковці різних епох та народів, навчилися аналізувати експериментальні дані, робити з них практичні та теоретичні висновки, але й оприлюднили результати нашої роботи. А саме, під час практичних занять згадувався внесок того чи іншого вченого у розвиток певного біологічного напрямку. Так, при вивченні теми «Ембріогенез, онтогенез» не можна не відзначити роль К. Бера, К. Вольфа; при вивченні теми «Мінливість» доречно згадати роботи Ж.Л. Бюффона, Е.Ж. Сент-Ілера, Г. де Фріза та ін. Розвиток генетики – центральної ланки сучасної біології, неможливо собі уявити без фундаментальних робіт її засновника Г.І. Менделя. У темі «Різноманіття органічного світу. Форми життя» не треба забувати про величезний внесок Л. Пастера, Л.С. Ценковського. При вивченні паразитології неодноразово можна згадувати про роботи М. Мальпігі і т.д.

Нами не тільки проведений літературний пошук та встановлені ювілеї видатних вчених у поточному навчальному році, але й зроблена наочна презентація цього матеріалу у вигляді стенду для ознайомлення з ними якомога більшого числа студентів.

Використання такого матеріалу при підготовці до занять з медичної біології значно розширює світогляд, полегшує сприйняття матеріалу, пояснює причинно-слідчі зв'язки у біологічних процесах, словом збагачує особистість. Вважаємо, що такий аспект у вивченні медичної біології слід продовжувати та розширювати.

Рєпа В.В., Дука Д.О.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МЕДИКО-КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТРАВМИ (БАМПЕР-УШКОДЖЕННЯ)

Харківський національний медичний університет

**Кафедра судової медицини, медичного правознавства ім.засл.проф. М.С. Бокаріуса
Харків, Україна**

Науковий керівник: доцент Бондаренко В.В.

Судово-медична експертиза автомобільної травми є актуальною проблемою судово-медичної науки та практики. Наїзд автомобіля на пішохода є одним з найпоширеніших видів дорожньо-транспортних пригод. При цьому, у першу фазу наїзду спостерігається удар бампером автомобілю по нижнім кінцівкам людини, внаслідок чого виникають контактні бампер-ушкодження - садна, синці, рани та переломи. Рівень бампер-ушкоджень відповідає рівню розташування бамперу автомобіля, що вдало використовується при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод, зокрема, при ідентифікації автомобіля. Однак, нерідко трапляються ситуації, коли автомобіль зникає з місця події та його необхідно шукати по комплексу ознак – вид, марка, колір, наявність різноманітних ушкоджень та інше. При цьому, однією з ідентифікуючих ознак є висота бамперу автомобілю.

Згідно Наказу №6 МОЗ України «Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України» від 17 січня 1995 року, при судово-медичній експертизі трупів з підозрою на транспортну травму, судово-медичному експерту необхідно зробити додаткові заміри від місця ушкоджень на тілі до подошвенної поверхні стоп. При цьому висота ушкоджень на тілі поряд з висотою обуві буде відповідати рівню бампера автомобілю. Але судово-медичний експерт не має жодної інформації про рівень розташування бамперів автотранспортних засобів, що ускладнює його уявлення про характер ДТП.

З метою подальшої ідентифікації бампер-ушкоджень, нами були зроблені заміри бамперів легкових автомобілів 27 марок, що пересуваються вулицями м. Харкова. Заміри

було зроблені стандартною рулеткою від дорожнього покриття до найбільш виступаючої частини бамперу. Отримані дані дозволили нам виділити три загальні групи автомобілей: 1 група – 40-49 см, 2 група – 50-59 см, 3 група – 60-66 см.

Окрему групу склали 10 марок автомобілей позашляховиків, конструкційні особливості яких відрізняються від легкових автомобілей, а висота бамперу складає від 60 до 86 см.

Таким чином, ми отримали інформацію про рівень бамперів легкових автомобілей та позашляховиків, що дозволить нам започаткувати у Харківському обласному бюро судово-медичної експертизи банк експертних даних про конструкційні особливості автомобілей, які теоретично можуть бути учасниками дорожньо-транспортних пригод. Ця інформація буде використовуватись при проведенні судово-медичних експертиз.

Репнікова А.В.

СМЕРТЕЛЬНІ ВИПАДКИ ВІД ЕЛЕКТРОТРАВМИ ЗА ДАНИМИ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО БЮРО СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Харківський національний медичний університет

Кафедра судової медицини, медичного правознавства ім.засл.проф. М.С. Бокаріуса

Харків, Україна

Науковий керівник: професор Ольховський В.О.

За даними ВООЗ, щорічно від дії електричного струму гине 22-25 тисяч осіб у світі. Більшість з цих випадків є нещасним випадком. За даними Державного комітету статистики, понад 70 тис.дорослого населення загинуло від нещасних випадків невиробничого характеру. З цього частка смертей, пов'язаних з дією електрики, складає 0,7% (490 випадків). А кількість саме смертельних випадків від дії електричного струму в 10-15разів вища за дію інших травмуючих агентів. За даними UNICEF, 10% складає дитяча смертність від травм, провідне місце серед яких посідають опіки (зокрема, від дії електричного струму).

Метою нашої роботи стало дослідження архівного матеріалу кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса та Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи (далі ХОБСМЕ) для визначення причин смертності від дії електричного струму та аналізу рівня соціальної загрози отримання електротравм.

Завдання: 1. Навести загальні статистичні дані архівного матеріалу ХОБСМЕ насильницької смертності за 2014-2016 роки;

2. Проаналізувати вказані архівні дані смертельних випадків від дії електрики за даний період, та порівняти їх з загальним показником насильницької смертності;

3. На підставі отриманих даних про розповсюдженість обставин та ступінь загрози смерті від електротравми, сформувані рекомендації щодо необхідних профілактичних заходів.

Виявлено, що за вказаний період частка насильницької смерті від усіх смертельних випадків, відповідно, дорівнює 25,43% (2930 випадків), 21,82% (2323 випадка) та 21,7% (2381 випадок). З них частка смертей від електротравми, відповідно, дорівнює 0,92%, 1,07% та 0,59%. З наведених випадків, смерть від дії атмосферної електрики наставала не більш, ніж у трьох щорічно. Тобто, за даними ХОБСМЕ за період 2014-2016 роки, у Харківській області щорічно частка насильницьких смертей від електротравми у середньому складає 0,86% (22 випадка). Цей показник не має тенденції до зросту. Показник смертності від електротравми у 2016 році, порівняно з 2015 роком, зменшився незначною мірою (на 0,12%).

За архівними даними кафедри, нами проаналізовано 11 випадків смерті від дії електрики. В усіх випадках визначалися типові внутрішні та зовнішні ознаки електротравм. Серед обставин смерті визначалися такі: один випадок стався внаслідок самогубства, 4 особи загинули через побутову травму струмом, 6 осіб загинули через електротравму на виробництві. Рахуючи у відсотках, можна стверджувати, що частіше електротравми отримують на виробництві – 54,5%, через знехтування правилами безпеки використання електроприладів у побуті загинуло 36,4%, найменш розповсюдженою причино виявилось